

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ausführliche Schwedische Grammatik

Dieterich, Udo Waldemar

Stockholm [u.a.], 1840

Ur: Minnes Ord öfver P. U. Kernell, af Atterbom.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62596)

fortidens ynglingar till starka, modiga, härdade män, till sinne och kropp sunda, friska, kraftfulla, utgörande ett slägte, som man icke origtigt förliknat vid en ekskog i stormen.

*Ur: Minnes-Ord öfver P. U. Kernell,
af Atterbom.*

Den, som lefvat så, att hans umgänge aldrig väckte andra tankar, än rena och höga, aldrig andra känslor än oskyldiga och ljufva, — ja, att hans blotta anblick ovilkorligt erinrade om människohjertats vackraste egenskaper, fromhet, ömhet, kärlek: den säger jag, som så lefvat, har visserligen icke lefvat förgäfvets, hvarken för sin fosterbygd, eller för sitt slägte. Minst har han det, om han med dessa egenskaper förenat sådana, genom hvilkas sällsynta samband med de förra han kunnat tjena hvarje efter sann, efter ädel själsbildning sträfvande ungdom till föresyn. Utan tvifvel vore det redan en lycka, så ovanlig, som stor, att hafva känt en yngling, hvars hela väsende förrådde, såsom sitt ursprungligaste innehåll, detta underbara strängspel för en fullkomligare verlds musik, hvilket vi kalla fantasi, heldst när åminnelsen tillika förtäljde, huru hans sinne gaf åt detta strängspel en så ren stämning, att det i oafbrutna tongångar återklingade blott den blidaste godhets vecka och lättrörda känslighet, en så allsidig genljudsformåga, att det af ingen bland lifvets grund-accorder fäfängt anslogs. Men med all vår tjusta hågkomst, all vår billiga saknad, skulle vi likväl, i fall detta utgjort den älskade varelsens enda värde, icke våga påstå, att vår tankbild af andlig ungdoms-skönhet vore i honom, så långt mensklighetens närvarande vilkor tillåta, fullständigt framställd. Om han deremot med denna melodiska, denna blott i de varmaste människobröst befintliga natur-sympathi förenat det, som äfven hos de varmaste människor ej alltid finnes med henne befryndadt, viljans allvar, förståndets klarhet, vettgirighetens rast-

lösa åtrå; om i hans innersta hjerta dessa dygder närdes af en outsläcklig låga för allt sannt, allt skönt, allt stort, allt heligt, — en låga, som icke brann med flygtiga uppladdningar, utan med andakt, med gudsfruktan, med nit och tro, i lif, i död, med lust och mod att för sin beundrans föremål allt våga och försaka, om tillika den frommaste blygsamhet öfverdrog hans själ med en jungfrulig slöja, som, för Gud och människor genomskinlig, döljde för honom sjelf, att denna själ var en af de skönaste Skaparen bildat: vore man ej då berättigad till den förmodan, att en sådan yngling, inom vår jordiska synvidd lik ett stjernfall framtindrande och försvunnen, endast derföre sändes att uppträda inom den brödra-ring han öfvergifvit, för att i de qvarvarandes minne förvärfva, såsom heligt förclysande mönster, en fästad stjernas plats; en stjernas, som ledsagar till hemmet? — Hvilken annan lefnad, om ock mäktigare i anlag och mera förvånande i deras utveckling, befrämjar med en så jemn, så trofast, så inom sitt omfång välgörande värma den åt hvar och en vilja gudomligt anbefallda beredelsen för den Högstes tillkommande rike? —

Värd i samma mån att älskas som att kännas, kunde han desto mindre förfela att öfverallt gifva intrycket af oinskränkt älsklighet, som ett naift barndoms-sinne var genom hela hans lefnad oskiljaktigt från hans eldiga föreställningsgäfva. Den fromma känslan, det djupa allvaret, den rena oskulden tillhörde icke hos honom det slag, som dämpar lifligheten och tillbakskrämmer glädjen. Qvickheten, skämtet, löjet, poesiens och sångens njutningar voro alltid bjudna till gäster i de samqväm, som bevistades af Kernell. En utomordentlig talent för uppfattning och återgifning af allt komiskt, antingen det inom konstens, eller det allmänna menskolifvets område framställde sig för hans blick, var hos honom aldrig, hvad den hos sina fleste ägare är, fruktansvärd för det goda hjertats önsknings och fordringar: sjelfva det skarpast löjliga, det hårdast bizarra, syntes, när det framblänkte ur spegeln af Kernells phantasi, vara genommandadt af hans ljufva godsintet och omgjutet af ett

ätheriskt skimmer. Hvilken, med sinne och omdöme begåfvad, hörde honom sjunga och såg honom med mimisk handling beledsaga Bellmans vidunderligt sköna qväden, utan att inse genom ett omedelbart känslöbevis, att diktens hela burleska, humoristiska och ironiska element kan endast genom mildhet förvandlas till form, endast genom menlöshet till poesi? Ja, mera poetiskt har visserligen ingen, och tilläfventyrs ej Bellman sjelf, i sång och spel gjort åskådlig den natur, som lefver och rör sig i hans dikter. Det är bekant, att denna natur är en sinnligt frisk och kraftfull, men moraliskt fallen och i sitt syndafall sig sjelf begabbande, ja straffande; inom hvilken likväl bor en högre genius, som icke sällan låter karrikatur-masken falla och oväntadt blickar emot oss med ögon, flammande af det förlorade paradisetts minne, ja stundom af aningen om dess återkomst. Huru underbart framljudade ej i Kernells sång dessa hemlighetsfulla toner, huru märkbart framblixtrade ej i hans spel dessa ögonkast från högre rymder, utan att pregeln af den skalkaktiga, ofta vilda, ja förfärliga glädtighet, som stämplar den Bellmanska sånggudinnans lynne, derigenom i det ringaste stördes! Äfven det förderfvade, äfven det i sanning onda, som hos henne stundom vill urskulda sig med vidden af den ästetiska frihetens gränсор, förlorade i Kernells framställningssätt sin skadeförmåga; dess råhet tycktes vara i en trogen härmning bibchällen, dess giftighet alldeles icke öfverskyld, och likväl var både den förra adlad och den sednare tillintetgjord. Sådan var verkningen af denna ynglings snöhvita sedlighet, den mottog ej allenast sjelf ingen fläck, utan renade ock från fläckar allt hvad den vidrörde.

Ur: Svea Rikes Häfder, af E. G. Geijer.

Det är, för att förstå ett folk, väl värdt att äfven betrakta den natur, hvori det lefver. Det är så mycket nödvändigare, ju mer denna natur äger någonting utmärkt, outplånligt af men-